

Je aanvullende behandeling met zoledronaat bij lokale borstkanker

WANNEER WORDT EEN BOTBESCHERMER GEBRUIKT?

Een botbeschermer wordt in de eerste plaats gebruikt voor de behandeling of preventie van osteoporose (botontkalking). Na een behandeling voor lokale borstkanker kan het ook gebruikt worden bij vrouwen in de menopauze om het risico op botuitzaaiing te verkleinen en op die manier de genezingskansen te verhogen.

HOE EN WAAR WORDEN BOTBESCHERMERS TOEGEDIEND?

Je aanvullende behandeling met zoledronaat start in de maanden na de borstkankeroperatie (de opstart van deze medicatie is niet dringend).

Je zal zoledronaat 2 keer per jaar toegediend krijgen gedurende 3 jaar. Zoledronaat kan toegediend worden onder de vorm van Aclasta[®] 5 mg of Zometa[®] 4 mg; beide zijn evenwaardig. Je artsen bespreken op basis van je botmeting of je 2 keer per jaar Zometa[®] krijgt of 1 keer Zometa[®] en 1 keer Aclasta[®].

Zoledronaat wordt toegediend door middel van een infuus over (minstens) 15 minuten. De toediening van zoledronaat gebeurt in principe thuis, met de hulp van een thuisverpleegkundige (zie verder in deze brochure). Eventueel kan de eerste toediening gebeuren in het ziekenhuis als je daar toch moet zijn voor een behandeling in het dagziekenhuis (bijvoorbeeld voor chemotherapie).

MOGELIJKE NEVENWERKINGEN:

Doorgaans wordt een behandeling met een botbeschermer goed verdragen. Toch kunnen er nevenwerkingen optreden. Die bijwerkingen zijn meestal van lichte aard en verdwijnen vaak spontaan. Bepaalde nevenwerkingen treden vooral op na de eerste en tweede toediening.

- In het begin van de behandeling krijg je mogelijk last van griepachtige verschijnselen zoals koorts, hoofdpijn, spier- bot- en gewrichtspijn. De symptomen zijn gewoonlijk mild tot matig en verdwijnen binnen de 3 dagen. Je kan daarvoor 1 gram paracetamol innemen tot maximaal 3 keer per dag.
- Zelden komen darmklachten zoals misselijkheid, diarree, winderigheid en buikkrampen voor.
- Door de behandeling met een botbeschermer wordt het calciumgehalte in je bloed verlaagd (hypocalcemie). Mogelijke symptomen van hypocalcemie zijn: spierkrampen, gevoelloosheid of tintelingen in je vingers, tenen of rond de mond. Het is belangrijk om voldoende calcium en vitamine D in te nemen, ook al staat het calciumgehalte in je bloed goed. Je leest er meer over onder 'Aandachtspunten' op de volgende pagina.
- Zeer zelden kan er door langdurig gebruik van een botbeschermer en bij slechte mondhygiëne, roken of na een tandextractie een ernstige nevenwerking ontstaan. Het kaakbeen kan beschadigd worden, men spreekt dan van osteonecrose van de kaak. Osteonecrose van de kaak is vooral een probleem

bij een 'hoge dosis' zoledronaat (dat wil zeggen: wanneer zoledronaat maandelijks wordt toegediend). Het is veel minder een probleem bij 'lage dosis' zoledronaat (2x/jaar).

Contacteer je arts als je de volgende klachten ervaart. Meld deze klachten zeker aan je thuisverpleegkundigen vóór zij de medicatie toedienen. Hij of zij zal in dat geval overleggen met je behandelend arts in het ziekenhuis.

- ✓ Loszittende tanden
- ✓ Pijn of zwellingen in de mond
- ✓ Aften die moeilijk genezen
- ✓ Etterige afscheiding (abces)

AANDACHTSPUNTEN BIJ EEN BEHANDELING MET BOTBESCHERMERS:

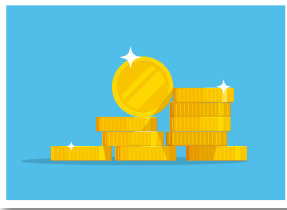
- **In het kader van mogelijke schade aan het kaakbeen:**

- Vóór de start en tijdens je behandeling is een **volledig tandnazicht** door de tandarts noodzakelijk. Dat is niet nodig als je jaarlijks naar de tandarts gaat en er geen relevante problemen waren. Ervaar je problemen met je tanden of mondslijmvlies, dan moeten die opgelost te zijn vóór de start van de behandeling.
- Zorg voor een goede dagelijkse mondhygiëne
- Informeer je tandarts dat je een botbeschermende behandeling bent gestart.
- Ga jaarlijks naar de tandarts voor nazicht
- Zorg voor een goed en passend kunstgebit
- Heb je tijdens je behandeling een tandheelkundige behandeling nodig, breng dan je behandelende arts op de hoogte. Mogelijk wordt de behandeling met een botbeschermer tijdelijk onderbroken.

- **Vanwege een mogelijke hypocalcemie:**

- Vóór en tijdens de behandeling zal je behandelende arts regelmatig je nierfunctie, je calciumgehalte en je vitamine D-waarde in het bloed laten controleren.
- De meeste mensen krijgen onvoldoende calcium binnen via het normale dieet. Zorg dat je voldoende calcium en vitamine D inneemt
- Calcium vind je in zuivelproducten; je hebt er minstens 4 per dag nodig. Daarnaast vind je calcium in mineraalwater, noten (bijvoorbeeld amandelnoten, hazelnoten, pistachenoten), sommige gedroogde vruchten (vijgen), peulvruchten in het bijzonder en groenten in het algemeen (broccoli, spruitjes, bloemkool, andijvie, groene kool, savooikool, Chinese kool, koolraap en postelein), sardines. Indien je op die manier niet voldoende calcium inneemt, kan je calciumtabletten innemen (meestal 1 gram/dag supplement nodig). Calciumtabletten kan je kopen in de apotheek.

- Het is ook belangrijk dat je voldoende vitamine D hebt. Vitamine D wordt opgenomen via de voeding, maar wordt via het zonlicht omgezet in het actieve vitamine D. Bij mensen die weinig buiten komen is er een groot risico op een vitamine D-tekort. De Vitamine D-voorraad kan gemakkelijk in het bloed gemeten worden. Als er een tekort is, kan dat gemakkelijk aangevuld worden door inname van bijvoorbeeld D-cure (25.000 eenheden 1x/ maand via de mond-, of van een combinatiepreparaat met calcium (bijvoorbeeld 880 eenheden per dag via de mond).
- Als een botbeschermer gepland wordt, zal je arts ook een **botmeting** laten uitvoeren om zicht te hebben op de botsterkte bij de start (deze meting is niet dringend). Een botmeting wordt om de 5 jaar terugbetaald door het ziekenfonds.
- Vertel je arts welke medicijnen, voedingssupplementen, vitamines, homeopathische middelen of plantenextracten je regelmatig inneemt. Sommige producten kunnen de werking van de botbeschermers beïnvloeden.

HOVEEL KOST ZO'N BEHANDELING?

Zoledronaat onder de vorm van Aclasta[®] wordt als behandeling voor osteoporose terugbetaald door het ziekenfonds. Zoledronaat onder de vorm van Zometa[®] wordt als aanvullende behandeling bij borstkanker niet terugbetaald door het ziekenfonds. Sommige verzekeringen betalen op aanvraag een deel van de kostprijs terug.

Als je op basis van je botmeting recht hebt op terugbetaling van Aclasta[®] 1x per jaar, zullen je artsen je voorstellen om één keer per jaar Zometa[®] op eigen kosten en één keer per jaar Aclasta[®] voor te schrijven. Als Aclasta[®] bij jou niet terugbetaald kan worden, zullen je artsen voorstellen om 2 keer per jaar Zometa[®] voor te schrijven.

Zoledronaat (Zometa[®]) 4 mg kost ongeveer 110 euro per toediening. Bespreek het met je zorgverleners indien de kostprijs van die medicatie voor jou een probleem is.

De kosten voor je thuisverpleegkundige worden volledig geregeld via de derde-betalersregeling. Dat wil zeggen dat je ziekenfonds de factuur voor je thuistoediening betaalt. Jij hoeft zelf niets te betalen. Enkel als de thuisverpleegkundige specifiek materiaal nodig heeft voor de thuistoediening, wordt dit jou aangerekend.

MEER WETEN OVER OSTEOPOROSE?

Meer informatie kan je vinden in de UZ Leuven-brochure *Osteoporose en andere metabole botziekten* (www.uzleuven.be/nl/brochure/700768)

WAAR WORDT DEZE BEHANDELING TOEGEDIEND?

Alle toedieningen van zoledronaat kunnen in de thuisomgeving gebeuren. Tenzij je artsen dat in het kader van je behandeling anders met jou bespreken, zal je zoledronaat dus voorgeschreven krijgen voor toediening via een thuisverpleegkundige. Mogelijk gebeurt een eerste toediening nog in het ziekenhuis, bijvoorbeeld samen met de toediening van chemotherapie.

Je krijgt in het ziekenhuis de nodige voorschriften mee en je kan de medicatie vervolgens bij je apotheek ophalen. De medicatie bewaar je op een veilige plaats op kamertemperatuur.

Daarnaast krijg je in het ziekenhuis ook een attest of voorschrift mee voor de thuiszorg of thuistoediening van deze medicatie. Dat attest bezorg je aan je thuisverpleegkundige.

BIJ WIE KAN JE TERECHT VOOR DE (THUIS)TOEDIENING VAN DEZE BEHANDELING?

Vraag in het ziekenhuis naar de brochure *Thuiszorg in het kader van een oncologische behandeling* of surf naar www.uzleuven.be/oncothuis.